

Sikkerhetsdatablad

Ardex: 9, A38, AM100, B10, B12, B14, BS, BS Flex, EB2, F3, F11, FF, FG-C, FG Flex, FK, FL, FS, GK, K300, K301, S9, X7 plus, X 77, X 77 S, X 77 W, X78, X78 S

1. Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

Revidert den: 20-03-2009/ JST Erstatter den: 30-09-2008	Leverandør: Ardex Skandinavia AS Filial Norge Jerikoveien 10 B N-1067 Oslo Tlf.:+47 22 61 05 00 Telefaks:+47 22 61 05 75 E-postadresse: ardex@ardex.no
Bruk av produktet Ardex: F3, F11: Veggsparkel.	
Ardex: S9, x7 plus, X 77, X 77 S, X 77 W, X 78, X 78 S: Flislim	
Ardex: AM100, B10, B12, B14: Betongmørtel.	
Ardex: BS, BS-Flex, FG-C, FG Flex, FL, FS, GK: Fugemasse.	
Ardex: K301: Gulvsparkelmasse	
Ardex: A38, EB2: Hurtigsettende betongmørtel.	
Ardex 9: Våtromsmembran.	

2. Fareidentifikasjon

Irriterer luftveiene og huden. Fare for alvorlig øyeskade.
Tilleggsinformasjon Virker etsende ved blanding.
Ardex 9: Ved blanding av to komponenter må HMS-databladene for begge komponentene følges.

3. Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Einacs-nr.	CAS-nr.	Stoffer	Klassifisering	w/w%
215-137-3	1305-62-0	Kalsiumhydroksid	Xi;R41	0-5
266-043-4	65997-15-1	Portlandsement	Xi; R37/38-41	20-100
236-675-5	13463-67-7	Titandioksid	-	0-5
215-168-2	1309-37-1	Jern(III)oksid	-	0-5
238-878-4	14808-60-7	Kvarts, ikke respirabelt	-	0-55
208-863-7	544-17-2	Kalsiumdifformat	Xi;R41	0-3

Se fullstendige R-setninger under punkt 16.

Utfyllende opplysninger
Produktet inneholder ingen stoffer, som er nevnt på OBS-listen.

Chemtox-Trotters A/S - a part of Bureau Veritas, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: info@chemtox-trotters.com, Web: www.chemtox-trotters.com

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 30-09-2008

**Ardex: 9, A38, AM100, B10, B12, B14, BS, BS Flex,
EB2, F3, F11, FF, FG-C, FG Flex, FK, FL, FS, GK,
K300, K301, S9, X7 plus, X 77, X 77 S, X 77 W, X78,
X78 S**

4. Førstehjelpstiltak

Innånding

Oppsøk frisk luft, skyl munnen med vann og puss nesen grundig. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Svelging

Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Hud

Fjern forurensede klær. Vask huden med såpe og vann. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Øyne

Åpne øyet godt, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vann (helst øyeglass). Oppsøk lege omgående. Fortsett skyllingen til legen overtar behandlingen.

Utfyllende opplysninger

Symptomer: Se punkt 11. Når lege oppsøkes, må HMS-databladet eller etiketten vises.

5. Brannslukkingstiltak

Produktet er ikke direkte brennbart. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft.

6. Tiltak ved utilsiktede utslipp

Bruk det samme personlige verneutstyret som nevnt under punkt 8. Søl må feies/samles opp for ev. gjenbruk og overføres til egnede avfallsbeholdere. Se punkt 13 for kassering.

7. Håndtering og lagring

Håndtering

Se under punkt 8 for opplysninger om forholdsregler ved bruk og personlig verneutstyr.

Oppbevaring

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Oppbevares tørt.

Holdbarhetstid: Ca. 6/12 måneder. Se også punkt 16.

Chemtox-Trotters A/S - a part of Bureau Veritas, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: info@chemtox-trotters.com, Web: www.chemtox-trotters.com

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 30-09-2008

Ardex: 9, A38, AM100, B10, B12, B14, BS, BS Flex, EB2, F3, F11, FF, FG-C, FG Flex, FK, FL, FS, GK, K300, K301, S9, X7 plus, X 77, X 77 S, X 77 W, X78, X78 S

8. Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Forholdsregler ved bruk

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon, helst utendørs. Rennende vann og øyeglass må være tilgjengelige. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

Åndedrettsvern

Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern med P2-filter.

Håndvern/hudvern

Bruk vernehansker av plast eller gummi. Gjennembruddstiden er ikke bestemt for produktet. Skift hansker ofte.

Øyevern

Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

Allt personlig verneutstyr skal overholde gjeldende CEN-standarder.

Administrative normer

Innholdsstoffer	Administrativ norm	Anmerkninger
Kalsiumhydroksid	- ppm 5 mg/m ³	-
Jern(III)oksid	- ppm 3 mg/m ³	1
Titandioksid	- ppm 5 mg/m ³	-
kvarts, ikke respirabelt	- ppm 0,3 mg/m ³	-
Sjenerende støv, totalstøv	- ppm 10 mg/m ³	-
Sjenerende støv, respirabelt støv	- ppm 5 mg/m ³	-

Anmerkninger

1: beregnet som jern.

Kontrollmetoder

Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieniske målinger på arbeidsplassen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform: Pulver	Løselighet i vann: Uløselig
pH (bruksferdig oppløsning): ca. 12	Antennelig: Ingen
Tetthet: 0,9-1,7 g/ml	Ekspløsjongrenser: Ikke-eksplosiv
	Selvantennelsestemperatur: Ikke selvantennende

10. Stabilitet og reaktivitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger. Reagerer med syre under varmeutvikling.

Chemtox-Trotters A/S - a part of Bureau Veritas, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: info@chemtox-trotters.com, Web: www.chemtox-trotters.com

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 30-09-2008

**Ardex: 9, A38, AM100, B10, B12, B14, BS, BS Flex,
EB2, F3, F11, FF, FG-C, FG Flex, FK, FL, FS, GK,
K300, K301, S9, X7 plus, X 77, X 77 S, X 77 W, X78,
X78 S**

11. Toksikologiske opplysninger

Akutt

Innånding

Innånding av støv virker irriterende på de øvre luftveiene.

Svelging

Svelging kan gi ubehag. Virker irriterende på slimhinnene i munnen og mage/tarmkanal.

Kontakt med hud

Virker irriterende på huden, kan medføre rødme. Virker etsende ved blanding.

Kontakt med øyne

Meget irriterende for øynene, forårsaker rødme og økt tåreproduksjon. Kan forårsake alvorlige øyeskader. Virker etsende ved blanding.

Gjentatt eksponering

Ingen kjente.

12. Økologiske opplysninger

Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann.

Mobilitet

Produktet er ikke mobilt.

Persistens og nedbrytbarhet

Produktet er ikke biologisk nedbrytbar.

Bioakkumulasjonspotensial

Produktet er ikke bioakkumulerbart.

13. Instruksjoner ved disponering

Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall.

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 17 01 06 Blandinger eller frasorterte fraksjoner av betong, murstein, takstein og keramikk som inneholder farlige stoffer.

Størknet sement er ikke-farlig avfall. Kontakt lokale myndigheter for å få anvisninger om avfallshåndtering. Bruk nedenstående kode for avfallsregistrering.

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 17 01 07 Andre blandinger av betong, murstein, takstein og keramikk enn dem nevnt i 17 01 06.

14. Transportopplysninger

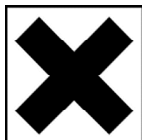
Produktet dekkes ikke av reglene for transport av farlig gods på vei og sjø i henhold til ADR og IMDG.

Chemtox-Trotters A/S - a part of Bureau Veritas, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: info@chemtox-trotters.com, Web: www.chemtox-trotters.com

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 30-09-2008

**Ardex: 9, A38, AM100, B10, B12, B14, BS, BS Flex,
EB2, F3, F11, FF, FG-C, FG Flex, FK, FL, FS, GK,
K300, K301, S9, X7 plus, X 77, X 77 S, X 77 W, X78,
X78 S**

15. Regelverksmessige opplysninger

Irriterende

Farebetegnelse: Irriterende

Faresymboler: Xi

R-setninger

Irriterer luftveiene og huden. (R37/38)
Fare for alvorlig øyeskade. (R41)

S-setninger

Får man stoffet i øynene, skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. (S26)
Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. (S39)

Annen merkning

Inneholder et reduserende stoff som reduserer løselig krom VI. Det reduserende stoffet er aktivt når det lagres på et tørt sted i 6/12 måneder etter angitt pakkedato. Kromatreduksjonen vil avta ved oppbevaring i fuktige omgivelser, f.eks. på byggeplasser. Åpnet emballasje må lukkes tett etter bruk, og produktet bør brukes opp så snart som mulig.
Se også punkt 16.

Deklarasjonsnummer (PRN-nr.)

Ardex: 9: 40585, A38: 110735, AM100: 75421, B10: 40856, B12: 40574, B14: 40584, BS: 40575, BS Flex: 75995, EB2: 44107, F3: 40588, F11: 43588, FG-C: 110732, FG Flex: 110733, FL: 44108, FS: 44109, GK: 40587, K301: 120028, S9: 41975, X7 plus: 44106, X701: 42933, X 77 W: 110729

Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

Viktigste kilder

Se punkt 16.

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 30-09-2008

**Ardex: 9, A38, AM100, B10, B12, B14, BS, BS Flex,
EB2, F3, F11, FF, FG-C, FG Flex, FK, FL, FS, GK,
K300, K301, S9, X7 plus, X 77, X 77 S, X 77 W, X78,
X78 S**

16. Andre opplysninger

Anvendelsesbegrensninger

Skal bare brukes mens det vannløselige kromatnivået er lavere enn 2 mg/kg tørr sement.

Særlig opplæring

Ingen spesiell opplæring er nødvendig, men grundig kjennskap til dette HMS-databladet er en forutsetning.

Bransje

Byggebransjen

Viktigste kilder

Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, FOR 2002-07-16-1139 (Sist endret: 2005-10-31).

2007-utgaven av ADR og 2006-utgaven av IMDG.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), FOR 2004-06-01-930 (Sist endret: 2006-11-16).

Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), FOR-2008-05-30-516. (Sist endret: FOR-2009-02-04-119).

Utfyllende opplysninger

Dette HMS-databladet er utarbeidet på bakgrunn av de opplysningene leverandøren har gitt om fysiske/kjemiske egenskaper og samtlige innholdsstoffer i produktet.

Holdbarhetstid: Ca. 6 måneder. (Ardex: 9, A38, AM100, B10, B12, B14, BS, BS Flex, EB2, F3, F11, FF, FG-C, FG Flex, FK, FL, FS, GK, K300, K301, S9, X7 plus, X 77, X 77 W, X78)

Holdbarhetstid: Ca. 12 måneder. (Ardex: X77S, X78S)

Erstatter helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad av 30-09-2008

Den fullstendige teksten i de R-setningene som er gjengitt under punkt 3.

R37/38 Irriterer luftveiene og huden.

R41 Fare for alvorlig øyeskade.

Endringer er blitt gjort i følgende punkter

1,16.

Chemtox-Trotters A/S - a part of Bureau Veritas, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: info@chemtox-trotters.com, Web: www.chemtox-trotters.com (Utarbeidet i Toxido®) N